

We zeggen het maar even voor de zekerheid: printen is alleen toegestaan voor persoonlijk gebruik. Het is niet supersympathiek om dit artikel te verspreiden. Sterker nog: het is verboden. Gelukkig is het heel eenvoudig om anderen een Blendle-linkje te sturen. Delen kan dus altijd!

**deVolkskrant**

01-10-2016

## Interview Connie Rijlaarsdam

# 'Het werkt als je een echt open gesprek aangaat'

PETER DE GRAAF

Toen een dak- en thuisloze Tilburgse vrouw met ernstige psychische problemen en verslaafd aan drugs en alcohol voor de derde keer zwanger werd, dacht Connie Rijlaarsdam, verpleegkundig specialist bij de GGD Hart voor Brabant: 'Dit moeten we anders aanpakken. Anders blijft de ellende zich herhalen en hoeven we alleen de geboortedatum te veranderen.'

Zo begon in 2014 het programma 'Proactief aanbieden van anticonceptie aan kwetsbare vrouwen'. Het komt erop neer dat ze intensieve en open gesprekken aanging met zulke vrouwen: over hun kindwens, seksualiteit en anticonceptie. 'Dat gebeurde daarvoor niet. Er was veel handelingsverlegenheid bij hulpverleners. Zij durfden zo'n gevoelig onderwerp niet aan te snijden, wisten er te weinig van of hadden er geen tijd voor.'

Ze sprak over seks, dat het fijn was, maar ook gevolgen kan hebben: een kind. Ze gaf voorlichting over voorbehoedsmiddelen. 'Sommige vrouwen namen alleen de pil na seksuele gemeenschap. Daar is nog veel onwetendheid over', aldus Rijlaarsdam. Sommige vrouwen zeiden geen geld te hebben voor anticonceptie: '160 euro voor een spiraaltje als je in de schuldhulpverlening zit, is veel geld.' Dan wees ze op het

potje dat daarvoor is binnen het programma.

Met een illegale vrouw ging ze langs de apotheek voor anticonceptie. 'Dan vraagt de apotheker een burgerservicenummer of adres, maar dat heeft zo'n vrouw niet. Toen heb ik maar het adres van de GGD gegeven. Ik werk niet volgens het protocol, ik doe wat nodig is.'

De resultaten van het eerste proefproject waren verbluffend: van de 30 vrouwen die ze sprak, gingen 25 vrijwillig aan de voorbehoedsmiddelen. Inmiddels zijn 165 kwetsbare ouders in Tilburg benaderd, onder wie ook vier mannen. Van die groep gebruikt ruim 70 procent anticonceptie; met enkelen wordt nog gepraat.

'Het werkt dus als je echt een open gesprek aangaat', aldus Rijlaarsdam. 'Eén op één, de tijd nemen. De vrouwen waarderen het dat je echt belangstelling voor hen toont. Gemiddeld duren die gesprekken vijf uur.'

Ook andere gemeenten hebben interesse voor de Tilburgse aanpak getoond. Rotterdam is de eerste die Tilburg gaat navolgen en heeft Rijlaarsdam als projectleider aangesteld - ze gaat nu twee dagen in Rotterdam en twee dagen in Tilburg werken.

In Rotterdam richt het project zich eerst op tien dak- en thuisloze vrouwen en 150 vrouwen die al worden gevolgd in het hulpprogramma Moeders van Rotterdam. Volgend jaar wordt de methodiek over de hele stad uitgerold. De verwachting is dat zo'n 400 ouders op jaarbasis zullen worden benaderd.

Spelen etniciteit en religie nog een rol? Rijlaarsdam: 'Natuurlijk zijn er verschillen in benadering. In sommige culturen is het belangrijk dat vrouwen kinderen krijgen of menstrueren. Het gaat om maatwerk. Maar ik kan wel zeggen dat heel multicultureel Tilburg meewerkt aan anticonceptie.'